

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroului permanent al Parlamentului
Republicii Moldova**

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și al art. 47 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, se înaintează, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul Hotărârii Parlamentului cu privire la Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2023.

Anexe:

1. Proiectul de hotărâre – 3 file;
2. Nota informativă – 1 filă.

Deputat în Parlament:

Grigore Novac
Eugenia Cojocari
Munteanu-Pojoga
Davidovici Natalia
Nicolae Rusol
Vitali Gavruc

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>129</u>		
<u>23</u>	<u>04</u>	20 <u>24</u>
Ora		

HOTĂRÂRE

cu privire la Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2023

În temeiul art.128 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, și al art.29, alin.(1) și (3) din Legea nr.52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul),

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1 – Se ia act de Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2023, precum și de opinia Comisiei drepturile omului și relații interetnice a Parlamentului privind activitatea Oficiului Avocatului Poporului în perioada indicată.

Art.2 – (1) Se salută performanța Oficiului Avocatului Poporului de reconfirmare a statutului instituției de corespundere standardelor prestabilite de Principiile de la Paris, fiind reacreditat cu statutul „A” de către Alianța Globală a Instituțiilor Naționale a Drepturilor Omului.

(2) Se apreciază faptul că, în perioada anului de raportare Oficiul Avocatului Poporului, în calitate de Instituție Națională a Drepturilor Omului, a participat în cadrul a patru proceduri de raportare alternativă unde și-a expus poziția asupra domeniilor vizate de tratatele internaționale aflate în examinare.

(3) Se remarcă efortul valoros al evaluării situației privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2023, precum și intervențiile Oficiului Avocatului Poporului pentru repunerea în drepturi a persoanelor lezate.

(4) Se ia act de examinarea minuțioasă a limitării drepturilor și libertăților civile în diferite domenii și reflectarea lor în Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2023, precum și de recomandările formulate de către Avocatul Poporului și Avocatul Poporului pentru drepturile copilului în vederea remedierii carențelor depistate.

(5) Se subliniază importanța implementării de către autorități a recomandărilor formulate în raportul Instituției Naționale a Drepturilor Omului, în vederea prevenirii și/sau reducerii considerabile a fenomenului încălcării drepturilor omului.

Art. 3 – În scopul îmbunătățirii situației în domeniul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, precum și a soluționării problemelor enunțate, Guvernul Republicii Moldova; Ministerul Justiției; Ministerul Finanțelor; Ministerul Apărării; Ministerul Sănătății; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Educației și Cercetării; Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; Ministerul Mediului;

autoritățile administrației publice locale, precum și alte autorități competente vor examina recomandările formulate în Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2023 și se vor implica plenar pentru a asigura implementarea acestora.

Autoritățile vizate vor informa Parlamentul în termen rezonabil cu privire la implementarea recomandărilor.

Art. 4 – Guvernul:

a) va acționa pentru înlăturarea deficiențelor depistate și pentru perfecționarea cadrului normativ existent, precum și va adopta în termen rezonabil actele normative și/sau politicile publice necesare pentru implementarea recomandărilor cuprinse în Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2023;

b) va colabora cu Oficiul Avocatului Poporului pentru soluționarea problemelor ce afectează drepturile și libertățile omului, precum și va consulta permanent opinia Avocatului Poporului pe marginea proiectelor de acte normative și/sau politici publice, pentru evitarea adoptării reglementărilor ce pot restrânge nejustificat drepturile și libertățile fundamentale ale omului;

c) va asigura îndeplinirea recomandărilor formulate în Raportul Avocatului Poporului de către ministere și instituțiile subordonate Guvernului, conform mecanismului special de coordonare a procesului și de raportare Comisiei drepturile omului și relații interetnice a realizărilor;

d) va spori gradul de implementare a recomandărilor formulate de Avocatul Poporului și Avocatul Poporului pentru drepturile copilului;

e) va ține cont de necesitățile de dezvoltare strategică a Oficiului Avocatului Poporului, conform priorităților stabilite;

f) va identifica resursele necesare pentru finanțarea: 1) unităților de personal la nivelul efectivului-limită aprobat de Parlament; 2) a cheltuielilor de întreținere pentru asigurarea funcționalității Oficiului Avocatului Poporului, inclusiv pentru plata serviciilor de locațiune în sediul temporar; 3) a activităților ce derivă din mandatul Avocaților Poporului; și 4) a serviciilor de restaurare a sediului Oficiului Avocatului Poporului din str. Sfatul Țării nr.16, conform proiectului de restaurare și devizului de cheltuieli;

g) va prezenta Parlamentului propuneri de modificare a cadrului normativ în vederea ajustării nivelului de salarizare a angajaților Oficiului Avocatului Poporului la nivelul autorităților publice de specialitate, atât în partea ce ține de nivelul valorii de referință, cât și de sporurile cu caracter specific, pentru asigurarea remunerării Avocaților Poporului la nivelul salarizării angajaților din ministere.

Art.5 – Autorităților administrației publice locale de toate nivelurile li se recomandă:

a) să asigure respectarea drepturilor și libertăților omului potrivit competențelor ce le revin;

b) să implementeze recomandările Instituției Naționale a Drepturilor Omului;

c) să coopereze cu Oficiul Avocatului Poporului în soluționarea problemelor ce vizează protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;

d) să asigure accesul la informațiile de interes public în condițiile Legii nr.148/2023 privind accesul la informațiile de interes public;

e) să asigure transparența în procesul decizional în conformitate cu prevederile Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Art. 6 –Comisiilor permanente ale Parlamentului li se recomandă:

a) să desfășoare audieri publice pe subiectele abordate în Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2023, reieșind din domeniile de competență;

b) să se călăuzească de recomandările expuse în Raportul Avocatului Poporului în procesul de perfecționare a cadrului normativ național;

c) să realizeze controlul parlamentar pe problemele sistemice ce afectează drepturile și libertățile omului;

d) să monitorizeze mijloacele aplicate pentru restabilirea drepturilor încălcate și rezultatele obținute, precum și să promoveze remedii eficiente pentru persoanele lezate în drepturi;

e) să monitorizeze, în funcție de domeniile de competență ale comisiei, îndeplinirea de către autoritățile și instituțiile publice aflate sub control parlamentar a recomandărilor formulate în Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2023.

Art. 7 – Se recomandă Oficiului Avocatului Poporului:

a) să monitorizeze implementarea legislației în domeniul protecției drepturilor și libertăților omului, precum și nivelul de implementare a politicilor publice;

b) să sesizeze autoritățile publice cu privire problemele sistemice ce duc la încălcarea drepturilor și libertăților omului;

c) să mediatizeze constant amploarea și tendințele fenomenului încălcării drepturilor omului la nivel național, precum și cazurile de rezonanță;

d) să contribuie la perfecționarea mecanismelor de apărare a drepturilor și libertăților omului;

e) să sensibilizeze periodic societatea pentru ca populația să conștientizeze importanța cunoașterii și apărării drepturilor omului.

Art. 8 – Controlul asupra îndeplinirii prevederilor prezentei hotărâri se va exercita de către Comisia drepturile omului și relații interetnice.

Art. 9 – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de Hotărâre a Parlamentului cu privire la Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2023

Proiectul de hotărâre a Parlamentului cu privire la Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2023 este elaborat de un grup de deputați și prevede constatări, și recomandări pentru îmbunătățirea situației în domeniul drepturilor omului.

În conformitate cu Legea nr.52 din 03.04.2014, Avocatul Poporului (Ombudsmanul) asigură respectarea drepturilor și libertăților omului de către autoritățile publice, de către organizații și întreprinderi, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, de către organizațiile necomerciale și de către persoanele cu funcții de răspundere de toate nivelurile.

Ombudsmanii contribuie la apărarea drepturilor și libertăților omului prin prevenirea încălcării acestora, prin monitorizarea și raportarea modului de respectare a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la nivel național, prin perfecționarea legislației ce ține de domeniul drepturilor și libertăților omului, prin colaborarea internațională în acest domeniu, prin promovarea drepturilor și libertăților omului și a mecanismelor de apărare a acestora, prin aplicarea procedeele reglementate de lege.

Avocatul Poporului pentru protecția drepturilor copilului își exercită atribuțiile pentru asigurarea respectării drepturilor și a libertăților copilului și realizării, la nivel național, de către autoritățile publice centrale și locale, de către persoanele cu funcție de răspundere de toate nivelurile a prevederilor Convenției ONU cu privire la drepturile copilului.

Pe data de 19 martie 2024 Avocatul Poporului a prezentat Parlamentului Raportul privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2023, realizând în acest fel atribuția legală de raportare a modului de respectare a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la nivel național, așa cum prevede art.29 din Legea nr.52/2014.

Conform art.29, alin.(3) al Legii nr.52/2014, raportul anual privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova este audiat în ședința plenară a Parlamentului în termen de 60 de zile de la data prezentării. În urma audierii raportului, Parlamentul adoptă o hotărâre.

Astfel, întru executarea normelor legale invocate, se propune plenului Parlamentului spre examinare și aprobare proiectul de Hotărâre a Parlamentului cu privire la Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2023.

Grigore Novac
Eugenia Cojocari
Munteanu - Popa
Davidovici Natalia
Garzouc Vitali

